

ผู้ใหญ่วิบูลย์

ชื่อผู้ใหญ่วิบูลย์ เข้มเฉลิม แห่งบ้านห้วยหิน ฉะเชิงเทราเป็นที่รู้จักกันดีในหมู่องค์กรพัฒนาเอกชนหลายท่านได้มีโอกาสไปเยี่ยมและศึกษาถึงบ้านของผู้ใหญ่วิบูลย์ ซึ่งนับเป็นนิมิตหมายที่ดี เพราะที่แล้มา เมื่อนึกถึงวิชาการเรามักหันไปทางเดียว คือหันไปหามหาวิทยาลัยหรือหันไปหาฝรั่ง ขณะนี้มีการหันไปหาชาวบ้านเพื่อแสวงหา “ปรัชญาชาวบ้าน” มากขึ้น

ผู้ใหญ่วิบูลย์เล่าว่า ที่บ้านห้วยหินมีทั้งหมด 210 ครอบครัวมีอาชีพทางทำไร่ ผู้ใหญ่วิบูลย์เองมีที่อยู่ 100 กว่าไร่ ปลูกมันสำปะหลังขาย ทำอยู่ 20 กว่าปี ปรากฏว่าเป็นหนี้เพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ จนกระทั่งเป็นหนี้ธนาคารอยู่กว่า 200,000 บาท

ทุกครอบครัวนอกจากทำได้แล้วก็มียาเสพติดบ้าง ล้วนประสบปัญหาอย่างเดียวกัน คือ เป็นหนี้เพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ชาวบ้านมีความเครียดมาก มีการฆ่ากันตายประมาณคืนละหนึ่งศพ

ผู้ใหญ่วิบูลย์ลองทำบัญชีดูว่าปีหนึ่งมีรายได้เท่าไร และมีรายจ่ายอะไรบ้าง เช่น ค่าปุ๋ย ค่ายาฆ่าแมลง ค่าอาหาร ค่ายา ฯลฯ เมื่อเทียบรายรับรายจ่ายดูแล้วปรากฏว่า**ขาดทุน** ไม่แปลกที่จะต้องเป็นหนี้มากขึ้น ๆ ผู้ใหญ่วิบูลย์จึงเปลี่ยนเข็ม **แทนที่จะมุ่งทำให้ได้กำไรมาก ๆ (ซึ่งทำให้ขาดทุน) กลับมุ่งที่จะตัดรายจ่าย**

อะไรที่ทำแล้วจะทำให้ลดรายจ่ายก็ทำ ปรากฏว่าต้องเปลี่ยนวิถีการเกษตร คือแทนที่จะปลูกอย่างเดียวเพื่อขาย เปลี่ยนเป็นทำหลายอย่างเพื่อกินเองใช้เอง เช่น ปลูกข้าว ปลูกผัก ปลูกผลไม้ เลี้ยงไก่ เลี้ยงปลา ปลูกสมุนไพร ฯลฯ

ผลปรากฏว่า มีกินอิม อยู่สบาย ไม่เป็นหนี้ ชาวบ้านมีเวลาคุยกันมากขึ้น และมีเวลาไปวัดไปวาามากขึ้น หมู่บ้านคลายความเครียดลง การฆ่ากันตายลดน้อยลงไปมาก โรคเครียด เช่น ความดันสูง แผลในกระเพาะ ฯลฯ ก็ลดลงไปด้วย

นี่แหละระบบเศรษฐกิจของหมู่บ้านซึ่งมีผลกระทบต่อชีวิตจิตใจ พฤติกรรม และสุขภาพอนามัยของประชาชน ระบบเศรษฐกิจของประเทศในปัจจุบันก่อให้เกิดปัญหาแก่ชีวิตและสังคมไทยอย่างเนืองอนันต์ ในฐานะเป็นเมืองพุทธน่าจะมีการแสวงหาเศรษฐกิจชาวพุทธ ซึ่งอาจเรียกว่า**พุทธเศรษฐกิจ ชุมชีวิตชาวบ้าน**